

Mons Kallentoft

Privește-mă cum cad

Traducere din suedeză și note de Mădălina Grosioiu

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Domnica Drumea

Design copertă: Faber Studio
Foto copertă: Guliver/Getty Images/©Ming H2 Wu

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Eugenia Ursu

Corectură:
Rodica Crețu
Irina Mușătoiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KALLENTOFT MONS

Privește-mă cum cad / Mons Kallentoft ; trad. din suedeză de Mădălina
Grosoiu. - București : Editura Trei, 2020
ISBN 978-606-40-0801-5

I. Grosioiu, Mădălina (trad.)

821.113.6

Titlu original: Se mig falla
Autor: Mons Kallentoft

Copyright © Mons Kallentoft 2019
Published by agreement with Ahlander Agency

Copyright © Editura Trei, 2020
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-0801-5

Primește mesajul chiar în momentul în care se pregătește să iasă din apartament, ca să meargă să-și cumpere rezerve pentru aparatul de ras. Închide ușa după el, se oprește în capul scărilor și-l citește, în timp ce ecoul pașilor ușori ai Rebeckăi se aude din ce în ce mai încet.

WhatsApp

Emme, conectată:

„N-o să fac sărituri în piscină de la balcon, tată, promit“.

În selfie-ul pe care i l-a trimis, zâmbește la cameră. Pozează în fața unei balustrade metalice subțiri, pe balconul camerei de hotel. Poartă un maiou alb și e arsă de soare pe umeri și pe piept, iar ochii îi sunt înconjurați de două cercuri albe, lăsate de ochelarii ei Ray Ban negri. Ochii verzi, înroșiți, îi strălucesc.

Pe o masă din fundal se află o sticlă de Cola light și pahare de băutură cu cuburi de gheață care s-au topit de la căldură. Sticlele de votcă și celelalte băuturi care s-ar fi putut afla acolo au fost îndepărtate, dar se pot întrezări câteva mucuri de țigară într-o scrumieră, în partea de jos a fotografiei.

Într-o parte se vede Marea Mediterană, ca o linie subțire și întunecată, pe cerul care, în pragul înserării, și-a pierdut culoarea albastră, scăpărând acum în nuanțe de roz, pe un fundal portocaliu, mat.

Mărește imaginea.

Se vede o piscină în depărtare, sub balcon. Gresia albă face ca apa să pară înghețată. Un colac de înot solitar stă ancorat în mijlocul piscinei, iar pe terasa de beton doarme un bărbat tânăr. Tatuaie cu motive tribale îi acoperă brațele musculoase, desprinse parcă dintr-un film din seria *Alien*. Lângă el, un câine de Mallorca de talie mică se bălăcește într-o baltă care pare să fie de vomă.

Fotografia este bine realizată.

Îi scrie un răspuns:

„Ha, ha. Să îndrăznești numai. Distracție plăcută!”

Ea îi răspunde:

„U watch me dad. me do da jump”.²

Următoarea fotografie pe care i-o trimite conține nenumărate dâre de culoare aflate în mișcare, ca și cum persoana care ține telefonul în mână s-ar rostogoli prin aer.

Emme, ultima activitate la ora 20:37.

² Privește-mă, tată. Fac saltul (în lb. engl., în orig.).

Partea întâi

Magaluf, 5 august 2018

A fost odată o plajă, iar acea plajă încă există și azi.

Tim Blanck merge încet, înconjurat de întunericul nopții de la Marea Mediterană.

Valurile cenușii mângâie țărmul. Luminile trenulețului turistic care urmează traseul cluburilor de noapte din Tivoli ajung până aici, jos, și, timp de câteva secunde, poți zări în nisip un cuplu care face dragoste, cu corpurile luminate într-un verde-albăstrui. Apoi mușchii lor, îmbrățișările și mințile lor înflăcărare și drogate dispar din nou, în întuneric. Ei rămân pierduți în clipele care le aparțin numai lor, iar lumina trenulețului se îndreaptă în sus, către munții care se întrevăd, o clipă, în zare. Se răsfărâge în geamurile camerelor de hotel, cu balcoanele pe care atârnă prosoapele la uscat, ca niște steaguri care marchează victoria.

Traversează The Strip³. Oamenii se plimbă în grupuri aici, pe faleză. Se simt copii și adulți, deopotrivă. Vede femei cu bikini și stele peste sfârcuri, cu maiouri cu decolteuri adânci și rochii. Vede bărbați cu pantaloni de surf până la genunchi, cu blugi albi și cămăși. Cu mâinile

³ Stradă pietonală din Palma de Mallorca.

ridicate în aer, înspre tavanul cluburilor, mișcându-se în ritmul muzicii, iar aici și acum toți vor să se îmbete și să se distreze, să râdă, să strige și să danseze, să adoarmă în stațiile de autobuz și pe alei, toate în același timp.

Sunt toți aici, împreună. Se înțeleg unul pe celălalt, se simt în centrul atenției, parcă renasc iar și iar.

Cineva te-a văzut și pe tine, Emme. E imposibil să nu te fi văzut.

La început, în primul an, Tim purta mereu cu el fotografia, le-o arăta tuturor, împărțea copii ale ei și, în scurt timp, oamenii au început să-l recunoască și să-i spună s-o șteargă de acolo. Între timp au plecat unii și au venit alții. Puținii care îl recunosc nu-l mai bagă în seamă, iar cei noi fie nici nu știu că există, fie se enervează și-i spun să plece.

Trece pe lângă cluburile City Lights, Taboo, Pure Lounge, pe lângă salonul Sorry Mom Tattoo, pe lângă barurile Chaplin, Bad Girlz, The Secret, Red Lion, Crystal, Coco Bongo și Benny Hill, aflate toate pe THE STRIP.

Pe podiumuri dansează femeii care dau din fese. La tot pasul vezi bodyguarzi musculoși în bluze negre, bărbați la bustul gol, cu spatele umflat de steroizi, escroci care vând imitații de Rolex, imitații de orice, apoi prostituatele nigeriene, care stau pe alei, așteptând să-i jecmănească pe cei beți și disperați, pe cei pe care noaptea i-a înghițit și apoi i-a scuipat.

Politia veghează. Stă la pândă. Camerele supraveghează împrejurimile, dar filmările pot dispărea, iar camerele se pot strica. Tim se uită atent la tinerii din jur, parcă așteptând s-o vadă printre ei.

Vor să facă baie în mare, noaptea, protejați de lumina neoanelor. Înoată în direcția greșită, înghițiți de aceeași

mare care a înghițit flota romană, când se întorcea din Cartagina, după Primul Război Punic.

Beau, fumează, trag pe nas, nu le pasă. Cumpără iarbă de la câte un indian. Oare de la indianul de acolo?

Ziua de mâine e deja aici, iar ziua de ieri e uitată. Arabii vând kebab, chinezii vând cearșafuri de plajă ieftine, sud-americanii se ocupă de curățenie, iar românii și bulgarii fac muncă de întreținere. Izul de urină și de alcool îmbibat în mese, de bere rece și proaspătă, de băuturi dulci și de cidru împânzește aerul, înnebunind țânțarii și muștele, care tânjesc după sângele ce curge în venele adolescenților sau șiroiește pe trotuare, după câte o bătaie în care scandalagiii s-au înjunghiat.

Cine te-a văzut, Emme?

— Recunoașteți această fată? Ați văzut-o? Luați poza asta, arătați-o și prietenilor.

— *Whatever, man.*

Tim s-a gândit adesea că nopțile de august din Magaluf sunt dovada atât a ruinării, cât și a creației, dar aici nu există conceptul de a șaptea zi pentru odihnă.

Pe plaja ce încă se întinde între mare și munte s-au construit case care să găzduiască fericire și visuri, să facă din vis realitate, iar apoi totul e permis, în măsura în care nu dăunează afacerilor, și nici măcar atunci nu se obosește nimeni să se opună; căci șansa le-a surâs atât antreprenorilor, cât și turiștilor. Ești într-o țară fără legi. Poți fi altcineva decât cine ești în realitate. Unul dintre feriți, dintre euforici, dintre cei care au ceea ce cu toții își doresc cel mai tare: superputerile tinereții, o țară neexplorată. „Așa va fi”, nu „așa a fost”. Cineva a vrut asta de la tine, Emme.

— Țsta are gust de dulciuri! De jeleuri. Aveți vreuna cu gust de jeleuri acrișoare?

— *One more, girls, try the green gummibears this time. I make that shot myself. It's my favourite.*⁴

*Two for one.*⁵

„La dracu', tare mai este. La dracu', simt că mă îmbăt, la dracu', ce beată sunt, uite plaja, vreau să dansez, iu-huu.“

— *Give me a drag of that.*⁶

Tim îi privește. Privește cum încearcă să se stăpânească fiecare pe sine și unul pe celălalt, ca niște pistoale cu siguranța trasă, al căror trăgaci e apăsător de degetul arătător. Plutesc pe valurile cenușii ale asfaltului, neoanele sclipesc pe țărni, iar luminile farurilor surprind din nou corpurile aflate în mijlocul partidei de sex. Firele de nisip se freacă de pielea lor, iar mâine vor avea mici iritații acolo unde doare cel mai tare, ca niște cicatrici lăsate de război pe care le vor afișa într-un *walk of shame*⁷, în drumul spre micul dejun care constă în votcă, până când vor merge la plajă și, cu pielea transpirată, vor lua totul de la capăt, pentru a cincea, a șasea sau a șaptea oară.

Mai târziu, vor lua toți avionul înapoi spre casă, dar se vor întoarce aici anul viitor. „Așa se trăiește viața“, gândește Tim, în timp ce se îndreaptă înapoi către mașină, pe o alee întunecată. „Întâi stăm ascunși, apoi ne năpustim către o dragoste despre care sperăm să dureze o

⁴ Încă una, fetelor, încercați-le pe cele cu ursuleți din jeleu verde, de data asta. Am preparat chiar eu shot-ul ăsta. E preferatul meu (în lb. engl., în orig.).

⁵ Două la preț de unu (în lb. engl., în orig.).

⁶ Dă-mi și mie un fum (în lb. engl., în orig.).

⁷ Marș al rușinii (în lb. engl., în orig.).

veșnicie, către acea dragoste pe care sperăm atât de mult s-o găsim, în nesfârșitele noastre căutări.

Auzim oamenii cum forfotesc, în spatele ușilor închise. Aceia pe care îi auzim sunt oamenii pe care îi iubim. Ei se îndreaptă spre noi, dar noi refuzăm să ne trezim din visurile noastre despre dragoste, libertate și renaștere. Magaluf — locul în care începe totul, locul în care orice se poate întâmpla. Magaluf. E imposibil ca totul să se fi sfârșit aici. Te vei întoarce la viața ta obișnuită, Emme.“ Tim privește cum firma luminată în roșu a barului Benny Hill se pierde în întunericul nopții, transformându-se într-o imagine vagă, și își dă seama că n-a văzut nimic atât de frumos în viața sa — că, acolo unde majoritatea oamenilor văd urâtenie, există totuși frumusețe. „Cu toții am trecut prin asta odată“, gândește el, uitându-se la firma proiectată pe fundalul cerului. „Nu ești nici adult, nici copil, ci un nou univers pe cale de a se naște. Pornim la drum. Nu-mi mai pasă de nimic.“

U watch me dad

Whatever.

me do da jump

— Shot cu gust de lemn-dulce?

— Nu-mi place lemnul-dulce, știți doar.

— Știu asta, Emme. Știu.

— Îi place cuiva cu adevărat lemnul-dulce? Pe bune?

Mie dați-mi jeleuri cu gust acrișor, la naiba.

„Tată.“

Tim conduce până sus, pe munte. Parchează într-un loc întunecat, de unde poate vedea până departe, și se uită în jos, la luminile din Magaluf. De aici, firma barului Benny Hill pare să lumineze într-un roșu mai închis, iar reflectoarele de la clubul de noapte Tivoli încă strălucesc. Tim nu și-a luat salteaua de dormit din portbagaj, așa că s-a așezat direct pe jos. Simte prin haine răcoarea pietrelor și îi place, căci senzația de disconfort îl ține treaz și face ca mintea să-i hoinărească.

O vreme, a crezut că există o limită a lăcomiei și în Mallorca, chiar și în Palma, dar lucrul ăsta nu e adevărat. Patru profesori de la spitalul universitar Son Espases au inițiat o campanie de donare de fonduri pentru cercetările legate de cancer. Oameni aflați pe moarte au contribuit cu douăzeci și cinci de mii de euro, în schimbul tratamentului cu metoda revoluționară care fusese descoperită și care urma să le salveze viața. Pacienții și-au amănât locuințele, au cerșit bani de la prieteni și de la rude, pentru a putea să-și plătească tratamentul. Metoda era o născocire, pastilele conțineau doar zahăr, iar campania era o mașină de făcut bani pentru cei patru indivizi.

Mașini, ambarcațiuni, case, târfe.

Pacienți decedați.

Când *Diario de Mallorca* a scos la iveală cacealmaua, locuitorii insulei s-au prefăcut revoltați. Unii chiar erau, cu siguranță. Nimănui nu-i place să i se amintească de slăbiciunile sale. Cu toții suntem vulnerabili în fața morții.

Totuși clientela barului Las Cruces, din cartierul lui Tim, nu a fost surprinsă de întâmplare. Toți au dat din umeri, comentând că, doar pentru că ai cancer, nu înseamnă că trebuie să te și tâmpești.

În plus, profesorii au încercat să vândă medicamente contrafăcute pentru Alzheimer, care ar fi împiedicat agravarea bolii și ar fi recreat amintirile pierdute, un tratament fantasmagoric de inversare a simptomelor, prin intermediul viselor.

Tim privește panoul roșu luminos:

lliH ynnēB.

Rămâne mult timp așa, așezat pe piatră. Luminile din Magaluf nu se sting niciodată, ci pur și simplu dispar în zori, așa cum a dispărut și Emme.

Tim conduce înapoi către Palma, cu radioul pornit. Din difuzoare se aude piesa „Maria“, cântată de Blondie. Vocea lui Debbie Harry, versurile despre fata încrezătoare și greu de cucerit, femeia aflată în căutarea sinelui, ca o himeră, toate acestea îi trezesc lui Tim amintiri despre cum a început totul.

Emme stătea la masa din bucătărie și îi arăta pagina principală a site-ului companiei aeriene, citindu-i cu voce tare, de parcă ar fi recitat, mai întâi pe un ton serios, apoi pe unul ironic, o poezie de Rilke, una în care

se vorbește despre artă și experiențele tinereții, despre valoarea lor brută:

— „Mallorca este una dintre cele mai iubite destinații. Aici veți găsi baruri care vă oferă *tapas* și o atmosferă plăcută, câmpii vălurite, pline de maci, păduri luxuriante de măslini, mare, munți și plaje minunate, ca să nu mai vorbim de mult dorita căldură mediteraneeană — de la începutul lui aprilie până la mijlocul lui octombrie.“

Își ridică privirea.

— „Mallorca are de toate“, continuă ea. „De la plaje destinate familiilor până la zone rurale fermecătoare, stațiuni animate, la malul mării, servicii de spa, săli de fitness și metropola Palma. Hotelurile amplasate central sunt perfecte atât pentru cupluri, cât și pentru familii, grupuri de prieteni sau pentru sejururile în formulă extinsă.“

— Ajunge, spune el. Am priceput ce urmărești, nu sunt prost.

— Tată, ascultă aici. „Sunt multe trăsături care fac din Mallorca un loc unic, cum ar fi plaja cu o lungime de paisprezece kilometri din Alcúdia și vechiul tramvai, dezafectat, care leagă Sóller de mare sau podgoriile și serpentinele ce înconjoară Deià și Valldemossa. Nu în ultimul rând, Palma impresionează prin arhitectura sa Art Nouveau, prin magazinele cu haine de designer și prin impunătoarea sa catedrală.“

Vocea ei clară se estompează treptat în amintirea lui Tim, devenind moale ca bumbacul din cearșafurile spălate iar și iar, o moliciune pe care numai trecerea timpului, amintirea și visele o pot crea. Ține volanul drept, muzica bubuie în mașină, trebuie să rămână treaz, nu poate adormi acum. În depărtare vede catedrala La Seu,

din spatele căreia se ivește soarele, și vrea să lase în jos parasolarul, dar n-o face. Lumina puternică și muzica îi alungă somnul. Debbie Harry cântă despre lumânări, despre Ave Maria. E vârf de sezon. Insula începe o nouă zi: se trezește, se întinde, cască și își aranjează părul.

Mai întâi, a fost civilizația megalitică, apoi au venit romanii, bizantinii, maurii și, la urmă, aragonezii, care au construit catedrala, pe locul unde se afla moscheea. Apoi au fost fasciștii, apoi turiștii, *sangria*, stațiuni zugrăvite în alb, munți care, pe nesimțite, se transformă în podișuri scăldate de ape, care, cu fiecare maree zilnică, capătă alte și alte nuanțe de albastru, plaje cu nisip fin ca praful, grote fără ciclopi, sirene care te ademenesc cu ulei de măsline și cu vin, costume de baie, pedale unse, o întoarcere perfectă, *backhand*⁸.

Anul trecut au fost aici 26 de milioane de turiști, cu trei milioane mai mulți decât în anul precedent. S-au înregistrat 200 000 de decolări și aterizări la aeroportul Son Sant Joan. Oamenii vin în hoarde, ca într-o invazie, ca niște barbari mânați de dor și de frică, iar el îi înțelege. Aici nu sunt teroriști, nu sunt bombe și nici afgani cu bărbi lungi și negre. Aici găsești doar soare și băutură. Nu există ceva anume care trebuie vizitat. Poți să te întinzi pur și simplu pe un șezlong, în schimbul a zece euro pe zi, sub o umbrelă pentru care ți se cer cinci euro, și să dai uitării munca de peste iarnă și primăvară. Aceasta e insula uitării, unde poți să te lași fermecat de frumusețea peisajului, să te pierzi în văile ascunse ale munților, iar de fiecare dată când privești în sus, cerul e albastru și nu există nicio piedică între tine și Creatorul tău. Îl poți privi

⁸ Lovitură de rever (în lb. engl., în orig.).

în ochi, iar el nu tace, ci îți șoptește: „Totul e bine, ai o viață bună, ai ales corect“.

Emme continuă să citească. Tonul ei, care a căpătat o nuanță ironică, amintește acum, mai degrabă, de o răzătoare ascuțită, și nu de bumbacul moale.

— „Și să nu uităm de cât de bine organizat este totul în Mallorca: plaje bine întreținute, faleze, o rețea sistematică de transport, închirieri de biciclete și scufundări, trasee montane de drumeție și terenuri de golf — totul se află la îndemână.“

Tim conduce pe țărmul mării, către patul în care va dormi, în centrul orașului, trece pe lângă blocurile abandonate din Calle Martín Costa, chiar în interiorul șoselei ocolitoare care duce la Son Dameto. Ferestrele blocurilor ascund un hău întunecat, dar, chiar și așa, par să vegheze asupra orașului, asupra insulei și asupra golfului, parcă întrebându-se ce se află acolo, cu adevărat, dincolo de apă, de cer și de muntele de piatră.

Pe suprafața de 3 640 de metri pătrați pe care Tim o împarte cu alte două milioane de oameni în această dimineață, majoritatea se trezesc fericiți. Chiar dacă sunt mahmuri, dezamăgiți sau obosiți, frământați de probleme și de răutatea semenilor, de anii care au trecut peste ei, simt că trăiesc, că sunt aproape de ceea ce au descoperit că este Sfânta Treime a fericirii: soarele, marea și plaja.

Să fie Emmee cea care cântă despre cum e să plutești în aer, de parcă ai fi un milionar?

„Nu adormi acum, Tim. Nu adormi.“

Fii atent la cum se scaldă oamenii, la felul în care se bucură de soare.“

Nu înnebuni, tată, cântă ea, nu înnebuni acum.

Stockholm, 5 august 2015

Picături reci de ploaie cad pe parbrizul mașinii. Se lovesc ferm și constant de plafon, provocând un zgomot care amintește de sunetele scoase de un copil cu o suzetă:

„da da da da“

Geamurile sunt acoperite de șuvoaie de apă, iar terminalul cinci al aeroportului Arlanda se vede în ceață. Oamenii fug prin ploaie, cu bagajele după ei. Stau aplecați și își împing geamantanele în față, blestemând vremea. Tim oprește motorul. Se uită la ea. Emme Kristina Blanck — Kristina, după numele mamei lui, care a murit când el avea doisprezece ani.

Are căștile pe cap, ca toți adolescenții, iar Tim nici nu vrea să audă ce îi bubuie în timpane și în creier, indiferent ce ar asculta. Sunt melodiile verii, ritmurile care însoțesc bucuriile și dezamăgirile acestui anotimp. Emme își dă jos căștile, din care se aude o voce care cântă *Lean on*, încercând să concureze cu zgomotul ploii. Îl privește, nemișcată și recunoscătoare, apoi bagă mână în buzunar, scoate un pachet de Stimorol, cu aromă puternică de mentă, și i-l întinde:

— Vrei?